

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums

Saskaņā ar
MK not. Nr.925,
30.09.2010.

2021.gada 14.jūnijā,

Dokumenta Nr.50/21.

Biotopu grupa, kurai sniegts atzinums: zālāji, meži un virsāji, jūras piekrastes biotopi, vaskulārās augu sugas.

Pētāmā teritorija: īpašums “Kaudzīšu iela 57”, kadastra Nr.8096 009 0069, Rumbulā, Stopiņu novadā. Apsekota plānotās darbības vieta zemes gabala ziemeļaustrumu daļā un līdz 50 m plata piegulošā teritorija. Apsekotās teritorijas kopējā platība ~ 24 ha (skatīt pielikumā).

Teritorijas apsekojums: teritorija apsekota 2021.gada 11.jūnijā, saulainā dienā. Apsekošana veikta pēc nejaušības principa izvēloties maršrutu zig-zag veidā, šķērsojot teritorijā sastopamos biotopus. Apsekošanas ilgums ~ 1 h.

Atzinuma pasūtītājs: SIA “Geo Consultants”, Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004. Atzinums paredzēts ietekmes uz biotopiem un augu sugām izvērtēšanai, ietekmes uz vidi novērtēšanas procesa ietvaros, SIA “Getliņi EKO” paredzētajai darbībai - jaunu apglabāšanas šūnu izveidei cieta sadzīves atkritumu poligona “Getliņi” teritorijā, Stopiņu novadā.

Plānotā darbība: atkritumu uzglabāšanas šūnu izbūve atkritumu poligona ZA daļā, ierīkojot divas atkritumu apglabāšanas šūnas. Paredzēta daļēja esošā rekultivētā atkritumu kalna norakšana, veidojot slīpu nogāzi un līdzenu platību. Apglabāšanas laukuma nogāzes tiks noklātas ar bentonītmālu un ģeomembrānu, nepieļaujot virsūdeņu noplūdi augsnē, kā arī nosegtas ar ģeotekstilu, novēršot eroziju. Infiltrētie notekūdeņi no horizontālā laukuma tiks savākti un novadīti uz sūkņu staciju un priekšattīrīšanas iekārtām. Līdz apglabāšanas laukumiem tiks ierīkots jauns piebraucamais ceļš. Pēc pasūtītāja sniegtās informācijas, darbības rezultātā nebūs būtiskas hidroloģiskā režīma izmaiņas teritorijā un tās apkārtnē.

Teritorijas statuss: teritorija neietilpst īpaši aizsargājamā un NATURA 2000 teritorijā vai dabas resursu aizsargjoslās.

Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts.

Plānotās darbības vieta ietilpst Getliņu atkritumu poligonā. Teritorijas dienvidu daļā veikta jaunas atkritumu apglabāšanas šūnas ierīkošana. Šūnas platību veido stāvas nogāzes uz izlīdzināts laukums. Pēc traucējumu pārtraukšanas, laukumā sākusies jaunas veģetācijas attīstība, sastopamas cilvēku darbības ietekmētām vietām raksturīgas sugas – divgadīgā naktssvece *Oenothera biennis*, parastā mällēpe *Tussilago farfara*, mitrākās vietās – ložņu smilga *Agrostis stolonifera* utml. Ziemeļu daļu veido rekultivēts atkritumu apglabāšanas poligons. Teritorijā piesēts zālājs, veidojas zālājiem raksturīga veģetācija un struktūra, dominē sarkanā auzene *Festuca rubra*, parastais pelašķis *Achillea millefolium*, sastopamas mauragas *Pilosella* spp., ārstniecības pienene *Taraxacum officinale*, amoliņi *Melilotus* spp., podagras gārša *Aegopodium podagraria*. Gar poligona robežu atklātā platība daļēji aizaugusi ar krūmiem – kārkliem *Salix* spp., parasto bērzu *Betula pendula*. Zemsedzē lielākoties sastopamas invazīvas lakstaugu sugas - bumbuļu topinambūrs *Helianthus tuberosus*, Kanādas zeltgalvīte *Solidago canadensis*, daudzziedu lupīna *Lupinus polyphyllus*, lielā nātre *Urtica dioica*, austrumu dižpērkone *Bunias orientalis*, sosnovska latvānis *Heracleum sosnowskii*.

Gar pētāmās teritorijas ārējo robežu un gar atkritumu apglabāšanas pauguru, ierīkots grants seguma autoceļš.

Teritorijas reljefu veido mākslīgas reljefa formas – plānotās darbības dienvidu daļā ierīkots līdzens atkritumu uzglabāšanas laukums ar stāvām nogāzēm. Ziemeļu daļā ietilpst paugurs, kas izveidots izgāztuves rekultivācijas procesā, uz atkritumu masas uzberot grunts slāni. Gar ārējo robežu teritorija sarakņāta, nelīdzena vai izlīdzināta, ierīkojot ceļu.

Gar poligona ārējo robežu ierīkots vairākus metrus dziļš apvadgrāvis.

Teritorijā sastopamo biotopu grupas un to aptuvena platība sniegta 1.tabulā.

Teritorijā sastopamie biotopi

1.tabula

Biotops	platība
Ruderāls zālājs	1,2 ha
Nezāliene	5,8 ha
Bezveģetācijas laukumi, ceļi	9 ha

Daļēji dabiskas platības veido ~ 8%, bet ruderālas ~ 92% no kopējās plānotās darbības vietas.

Teritorijas ainavu veido atklāta lauksaimniecības zemju ainava, mežu un purvu ainava, kā arī kultūrainava.

Pēc spēkā esošā Stopiņu novada teritorijas plānojuma, plānotās darbības vietai noteikts funkcionālais zonējums “Rūpnieciskās apbūves teritorija” (R2).

Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2) ir funkcionālā zona, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir sadzīves atkritumu savākšana, šķirošana, uzglabāšana - deponēšana un pārstrāde. Teritorijā atļauta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve un inženiertehniskās infrastruktūras ierīkošana.

Piegulošā teritorija: plānotās darbības vieta ietilpst Getliņu izgāztuves poligonā, virzienā uz dienvidiem un dienvidrietumiem robežotas ar izgāztuves infrastruktūru – rekultivētu izgāztuves poligonu un atkritumu savākšanas laukumu. Uz austrumiem no darbības vietas sākas plašs purva masīvs. Purva teritorijā veikta kūdras ieguve, augājs nav saglabājies. Uz dienvidaustrumiem starp poligonu un kūdras purvu atrodas šaura, nosusināta bērzu un priežu meža josla. Gar ziemeļrietumu robežu poligona teritorija robežojas ar nosusinātu bērzu mežu. Meža nogabalos koku stāvā dominē purva bērzs *Betula pubescens*, baltalksnis *Betula incana*, sastopama parastā priežu *Pinus sylvestris*, parastā apse *Populus tremula*. Veidojas blīvs krūmu stāvs, sastopama parastā ieva *Padus avium*, parastais krūklis *Frangula alnus*, vārpainā korinte *Amelanchier spicata*. Zemsedzē lielu īpatsvaru veido invazīva suga – sīkziedu sprigane *Impatiens parviflora*, kas raksturīga intensīvi nosusinātiem mežiem. Mežs piegrūzots. Aiz meža joslas sākas lauksaimniecības zemes un savrupmāju apbūves zona. Attālums līdz tuvākajai dzīvojamai ēkai ~ 100 m. Teritorijā uz dienvidaustrumiem un ziemeļiem ierīkotas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas.

Pēc informācijas spēkā esošajā Stopiņu novada teritorijas plānojumā, plānotās darbības vietai piegulošajai teritorijai gar ziemeļrietumu robežu noteikts funkcionālais zonējums “Mežu teritorija” un “Lauksaimniecības teritorija”, uz dienvidrietumiem sākas “Rūpnieciskās apbūves teritorija”. Teritorijai uz dienvidiem no darbības vietas, kas ietilpst Getliņu poligona platībā, noteikts zonējums “Rūpnieciskās apbūves teritorija”.

Pēc Salaspils novada spēkā esošā teritorijas plānojuma, dzīvojamās apbūves teritorijai uz ziemeļiem no darbības vietas noteikts zonējums “Lauksaimniecības teritorijas”, bet izstrādātajam kūdras purvam un karjeru teritorijai noteikts zonējums “Rūpnieciskās apbūves teritorijas”.

Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju, plānotās darbības vietai tuvākā īpaši aizsargājamā un NATURA 2000 teritorija – dabas parks “Dolessala”, atrodas ~ 2,8 km attālumā, aiz Daugavas.

Tuvākais mikroliegums, kas izveidots putnu sugas aizsardzībai, atrodas ~ 980 m attālumā aiz izstrādātā kūdras purva.

Tuvākais aizsargājamais biotops - "Mežainas piejūras kāpas", atrodas ~ 360 m attālumā aiz meža un lauksaimniecības zemju, kā arī dzīvojamās apbūves zonas. Aptuveni 170 m līdz 250 m attālumā reģistrēti divi aizsargājamo purvu biotopi - "Degradēti augstie purvi", poligoni, tomēr, biotopu platībā ir veikta derīgo izrakteņu ieguve un apaugums nav saglabājies, platības vairs neatbilst aizsargājamo biotopu minimālajiem kvalitātes kritērijiem.

Tuvākās aizsargājamo augu sugu atradnes reģistrētas ~ 220 m attālumā, tomēr, arī šajā teritorijā ir veikta derīgo izrakteņu ieguve un sugu atradnes nav saglabājušās. Citas aizsargājamo augu sugu atradnes reģistrētas ~ 550 m attālumā aiz derīgo izrakteņu ieguves platības.

Tuvākais valsts nozīmes aizsargājamais koks (dižkoks), reģistrēts ~ 680 m attālumā.

Īpaši aizsargājamas augu sugas: nav konstatētas.

Īpaši aizsargājамie biotopi: nav.

Citas bioloģiskās vērtības: nav.

Labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības: teritoriju veido ruderāli – cilvēku veidoti un uzturēti biotopi. Aizsargājamo biotopu kritērijiem atbilstošas platības veidojamas pilnībā no jauna un biotopu atjaunošana visdrīzāk nebūs veiksmīga.

Secinājumi un nosacījumi darbības veikšanai:

Pētāmā teritorija ietilpst Getliņu atkritumu poligona ziemeļaustrumu daļā, robežojas galvenokārt ar izstrādātu kūdras purvu un karjeru platību, kā arī nosusinātu meža un lauksaimniecības zemi. Teritorijas dienvidu daļā ierīkots atkritumu apglabāšanas laukums. Ziemeļu daļā saglabājies rekultivēts izgāztuves poligons un sarakņāta, daļēji ar krūmiem aizaugusi, platība. Teritorijā atrodas vairāki grants seguma auto ceļi. Gar poligona ārējo robežu ierīkots dziļš apvadgrāvis.

Teritoriju veido ruderāli – cilvēku veidoti un uzturēti biotopi, kas neatbilst aizsargājamo biotopu kritērijiem. Jaunu aizsargājamo biotopu attīstība atkritumu poligonā visdrīzāk nav iespējama. Apsekošanas brīdī netika konstatētas retas vai aizsargājamas augu sugas.

Plānotās darbības gaitā paredzēta divu atkritumu apglabāšanas šūnu ierīkošana un atbilstošas infrastruktūras izbūve. Teritorijas dienvidu daļā jau veikta šūnas ierīkošana, ziemeļu daļā plānota esošās rekultivētās teritorijas norakšana, veidojot līdzenu laukumu. Šūnas malas nogāzes paredzēts aprīkot ar ūdeni necaurlaidīgu slāni, novēršot piesārņoto virsūdeņu nonākšanu vidē. Notekūdeņi no atkritumu uzglabāšanas laukuma tiks novadīti uz attīrīšanas iekārtām. Nav paredzams, ka atkritumu uzglabāšanas šūnu ierīkošanas un ekspluatācijas rezultātā būtiski izmainīsies hidroloģiskais režīms poligonam piegulošajā teritorijā. Ap poligonu ir ierīkots dziļš apvadgrāvis, kas regulē ūdens režīmu poligonā un tā tuvākajā apkaimē. Teritorijas apkārtnē atrodas nosusinātas platības, kā arī notiek intensīva derīgo izrakteņu ieguve. Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" reģistrētie aizsargājамie purvu biotopi un aizsargājamo augu sugu atradnes, kurus varētu ietekmēt hidroloģiskā režīma svārstības, dabā vairs nepastāv. Tuvumā atrodas aizsargājамie biotopi, kuru attīstībai noteicošais faktors nav atbilstoša gruntsūdens līmeņa vai hidroloģiskā režīma ietekme. Teritorijas tuvumā augošās aizsargājамās augu sugas sastopamas sausās, smilšainās augsnēs, to pastāvēšanu neietekmē hidroloģiskā režīma izmaiņas.

Teritorijas tuvumā atrodas mikroliegums, kas izveidots putnu sugas aizsardzībai. Tā kā atkritumu poligona izmantošana plānotās darbības gaitā neizmainīsies, nav paredzams, ka varētu veidoties ietekme uz mikrolieguma teritoriju, kas atrodas aiz izstrādātā kūdras purva. Atkritumu apglabāšanas šūnu ierīkošanas rezultātā neveidosies ietekme uz tuvāko īpaši aizsargājamo un NATURA 2000 teritoriju – dabas parku "Dolessala". Dabas parks atrodas samērā tālu ~ 2,8 km attālumā. Starp atkritumu poligonu un aizsargājamo teritoriju atrodas gan derīgo izrakteņu ieguves vieta, gan maģistrālā dzelzceļa līnija un auto ceļš, kā arī Daugavas gultne.

Pielikumā:

✓ ortofoto karte.

Atzinums sagatavots uz 4 lappusēm divos eksemplāros, no kuriem viens nodots pasūtītājam, bet otrs glabājas pie eksperta. Saskaņā ar MK not.Nr.481 "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumos Nr. 267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība", atzinums elektroniski tiks iesniegts Dabas aizsardzības pārvaldei.

Sertificēts eksperts sugu un biotopu aizsardzības jomā Egita Grolle

Sert.Nr.003., derīgs līdz 13.05.2023.

Spec.zālāji, meži un virsāji, jūras piekraste

Spec.vaskulārās augu sugas

derīgs līdz 06.09.2024.

Tel. 28636444

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Izmantotā literatūra

Salaspils novada teritorijas plānojums, 2013.

Stopiņu novada teritorijas plānojums, 2016.

Vadlīnijas sugu un biotopu aizsardzības jomas sertificētu ekspertu sniegto atzinumu satura kvalitātes uzlabošanai sākotnējā izvērtējuma, ietekmes uz vidi novērtējuma vai ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējuma ietvaros.

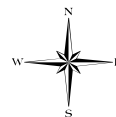
www.daba.gov.lv.

www.melioracija.lv.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS REĢIONĀLAIS
ATĪSTĪBAS FONDS

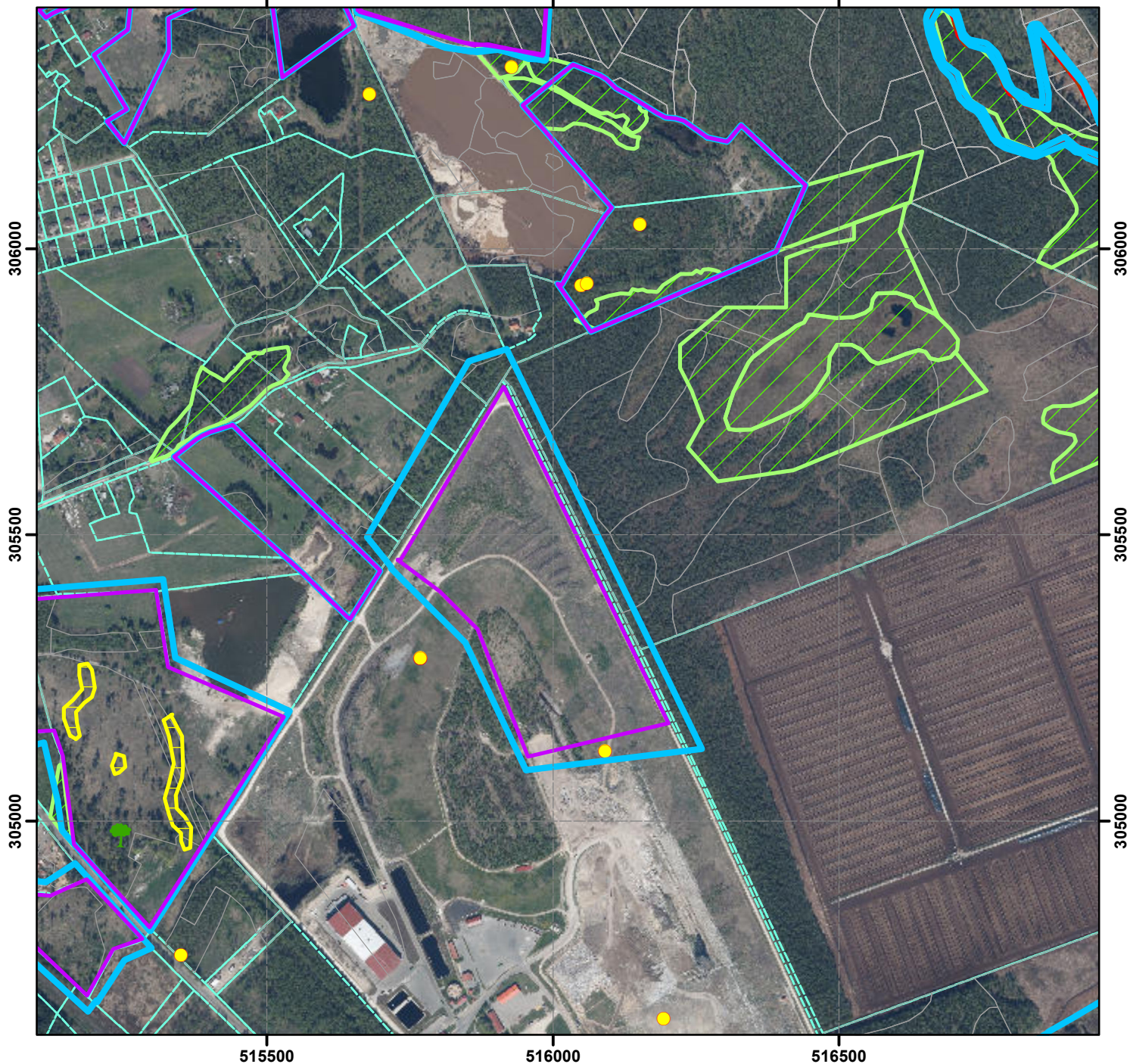
IEGULDĪJUMS
TAVĀ
NĀKOTNĒ

1:10 000

515500

516000

516500

Apzīmējumi

Paredzētās darbības vieta	Sugu dzīvotnes (punkti)	Nogabali
Izpētes teritorija	Sugu dzīvotnes (laukumi)	Zemes vienības
Dižkoks	ĪA Biotopi	bufferLV_forcache
Mikroliegumi		
Mikroliegumu buferzonas		

0 0,125 0,25 0,5 km

Izmantoti: Ortofotokarte mērogā 1:10 000 © Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, (2008)
Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati, 2017. gads